

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/208/2016
Identifikačné číslo spisu:	7214205971
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7214205971.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu P. P., bývajúceho v P., H., zastúpeného JUDr. Rudolfom Žiklom, advokátom so sídlom v Košiciach, Tichá 18, proti žalovanému E. A., bývajúcemu v P., H., o zaplatenie 473,67 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 28C/46/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 17. decembra 2015 sp. zn. 4Co/365/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 28. apríla 2014 č. k. 28C/46/2014-25 žalobu žalobcu zamietol a rozhodol o trovách konania. Zamietnutie žaloby odôvodnil nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Uviedol, že žalobca nebol v čase poškodenia vchodových dverí vlastníkom bytu č. X na H. v P. a k predmetnému bytu nemal ani žiadny vecný či obligačný vzťah. Škoda preto vznikla vlastníčke bytu P. P., a preto len ona je podľa hmotného práva nositeľkou oprávnenia uplatniť nárok, o ktorý v konaní ide. Na tomto závere nič nemení ani prípadná skutočnosť, že žalobca dal poškodené dvere opraviť, resp. ich opravu financoval. Jeho aktívna vecná legitímácia nemohla byť založená ani ústnym postúpením pohľadávky vlastníčkou bytu P. P. pre neplatnosť tohto právneho úkonu z dôvodu nedostatku písomnej formy (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu nezaložilo ani plnomocenstvo, ktoré mu udelila P. P. na jej zastupovanie v konaní vedenom pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 28C/81/2009, lebo udelením procesného plnomocenstva nedochádza k zmene v osobe veriteľa, ale len k oprávneniu zástupcu konať v mene zastúpeného v uvedenom spore. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov potrebných na účelné bránenie práva proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal.

2. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 17. decembra 2015 sp. zn. 4Co/365/2014 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav veci a vyvodil z

neho správny právny záver. Za správne, zákonu zodpovedajúce, považoval aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil, a na ktoré odkázal. K tvrdeniu žalobcu v odvolaní, podľa ktorého P. P. postúpila na neho pohľadávku písomnou zmluvou uviedol, že ho považuje za účelové a ničím nepodložené. Žalobca nežiadal pred súdom prvej inštancie doplniť dokazovanie výsluchom P. P. a ani v rámci odvolacieho konania písomnú zmluvu ako dôkaz nepripojil. Navyše, žalobca bol riadne poučený o povinnosti predložiť alebo označiť všetky dôkazy a skutočnosti najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, a preto na neskôr označené dôkazy by súd neprihliadol. K námietke žalobcu v súvislosti s trovami konania, že súd mal aplikovať § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Zb., ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“) uviedol, že súd prvej inštancie správne o nich rozhodol podľa zásady úspechu, pretože v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce aplikáciu vyššie uvedeného ustanovenia.

3. Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalobca. Navrhol zrušenie rozsudku odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., ktoré videl v tom, že v celom konaní absentuje výpoveď P. P., ktorá by potvrdila postúpenie pohľadávky na jeho osobu. Konajúce súdy zároveň dostatočne neodôvodnili, prečo odmietli vykonať výsluch vyššie označenej osoby, čím urobili svoje rozhodnutia nepreskúmateľnými. Odvolaciemu súdu vyčítal aj nesprávne hodnotenie dôkazov. Napokon namietal aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia vo vzťahu k trovám konania, lebo odvolací súd v dôvodoch rozsudku dostatočne nevysvetlil, prečo v danej veci nemožno aplikovať ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p.

4. Žalovaný svoje právo vyjadriť sa k dovolaniu žalobcu nevyužil.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

6. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná aj po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. aj nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas k tomu oprávneným subjektom, zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

7. Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal.

8. Podľa § 238 O. s. p. dovolanie bolo prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (odsek 1). Dovolanie bolo prípustné aj proti rozhodnutiu

odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (odsek 2) a napokon tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak šlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (odsek 3).

9. V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Nejde ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie preto podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

10. V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p., ktoré ukladalo dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, bolo postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

11. Vady konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. a) až e) a g) O. s. p. žalobca nenamietal a ich existenciu po preskúmaní veci nezistil ani dovolací súd.

12. Žalobca v dovolaní tvrdil, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.].

13. Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. sa rozumel postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznával (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo vyjadriť sa k podanému odvolaniu a pod.).

14. Dovolací súd v súvislosti s námietkou žalobcu o nepreskúmateľnosti dôvodov rozsudku pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., pričom sa táto norma uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument strany sporu (II. ÚS 76/07).

15. V tejto súvislosti treba upozorniť, že na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí

súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“.

16. Dovolací súd po preskúmaní veci nezistil, že by v preskúmvanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety citovaného stanoviska. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalobcu a vyjadrenia žalovaného k odvolaniu, ako aj dôvody správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a obsahuje aj odpovede týkajúce sa námietok žalobcu. Je potrebné zdôrazniť, že odvolací súd dal dostatočnú odpoveď aj v súvislosti s námietkou žalobcu o nevykonaní dôkazu výsluchom svedkyne P. P.. Žalobca preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

17. Ani v prípade časti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu o náhrade trov konania nejde o taký extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 O. s. p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety citovaného stanoviska. Odvolací súd sa v dôvodoch rozhodnutia zaoberal aj (ne)možnosťou aplikácie ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. umožňujúcemu nepriznať inak úspešnému účastníkovi náhradu trov konania. Vzhľadom aj na okolnosť, z ktorej žalobca v odvolaní vyvodzoval dôvody hodné osobitného zreteľa, dovolací súd považoval odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v tejto časti za postačujúce.

18. Dovolacia námietka o odňatí možnosti žalobcu konať pred súdom tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, je preto neopodstatnená.

19. Pokiaľ žalobca odňatie možnosti konať pred súdom odôvodňoval tým, že súd nevykonal ním navrhnuté dôkazy treba uviesť, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (v tejto súv. por. § 120 ods. 1 O. s. p., resp. i dnešnú úpravu z ustanovení §§ 132 a 185 C. s. p.) a nie strany sporu. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky stranou navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi konania možnosť pred súdom konať (opäť por. R 37/1993 a R 125/1999). Navyše, z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobca navrhol do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, vykonanie výsluchu svedkyne P. P.. Nemožno preto vyčítať súdu prvej inštancie, že uvedený dôkaz nevykonal a keďže žalobca bol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p. odvolaciemu súdu vyčítať, že tento odvolací dôvod nevzal do úvahy.

20. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá (por. napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

21. Žalobca sa dovoláním domáhal aj zrušenia rozsudku odvolacieho súdu vo výroku, v ktorom odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti o trovách konania. K tejto časti dovolania žalobcu je potrebné uviesť, že smeruje proti rozhodnutiu, ktoré bolo síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má však charakter uznesenia. Prípustnosť dovolania žalobcu v tejto časti bolo preto potrebné posúdiť podľa § 239 O. s. p.

22. Dovolanie proti uzneseniu bolo prípustné, ak ním bolo napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho

súdu [§ 239 ods. 1 písm. a) O. s. p.] alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska [§ 239 ods. 1 písm. b) O. s. p.]. Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. bolo dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) išlo o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky. Žalobcom napadnuté uznesenie však nemá znaky žiadneho z nich. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z ustanovenia § 239 O. s. p. vyvodiť nemožno.

23. Dovolacím súdom nebola zistená ani vada konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. Pokiaľ žalobca v dovolaní namietal, že odvolací súd v tejto časti rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, dovolací súd odkazuje na dôvody uvedené v bode 17. svojho rozhodnutia.

24. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu v prejednávanej veci nebolo prípustné podľa § 238 O. s. p. a ani podľa § 239 O. s. p. a neboli zistené ani podmienky prípustnosti dovolania uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., dovolaciemu súdu neostávalo iné, než dovolanie ako procesne neprípustné odmietnuť [§ 447 písm. c) C. s. p.] bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozsudku odvolacieho súdu.

25. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému najvyšší súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy nevznikli.

26. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.